

Список використаних джерел

1. Конституція України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5.07.2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Нерсисян А. С. Соціальна функція адвокатури як невід'ємного елементу правосуддя в демократичному суспільстві» Часопис Київського університету права 2014/2 С. 289.
4. Сопілко І. М. Місце та роль сучасної адвокатури України в правозахисному механізмі / Юридичний вісник. – 1(22)2012. – С. 82. *Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.*

Безнятченко Дар'я Ігорівна

студентка І-го курсу магістратури факультету прокуратури
та слідства (кримінальної юстиції)

Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРАВОВИЙ СТАТУС СЛІДЧОГО ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ ВІДПОВІДНО ДО ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Реалії сучасного буття полягають в тому, що кожного дня відбуваються зміни в будь-яких сферах суспільного життя: політичній, економічній, соціальній та ін. Також реформування не проходить повз законодавства. Кожного дня вносяться зміни у чинні нормативно-правові акти, відміняються старі та приймаються нові закони. Прикладом є прийняття «нового» кримінального процесуального кодексу України у 2012 р. (далі КПК 2012 р.) і, відповідно, втрата чинності кримінально-процесуального кодексу України 1961 р. (далі КПК 1961 р.)

КПК України 2012 р. закріплює завдання кримінального провадження – забезпечення швидкого, повного, неупередженого розслідування [2, ст. 2], проте в той же час цей же кодекс досить суттєво звужив перелік самостійних повноважень слідчого, що в певній мірі негативно впливає на виконання закріпленого завдання.

Так КПК 1961 р. встановлювала, що виїмка документів проводиться за вмотивованою постановою слідчого [3, ст. 178], а натеper згідно КПК 2012 р. – тимчасовий доступ до речей і документів здійснюється на підставі ухвали слідчого судді, суду [2, ст. 159]. Порівнюючи дані статті, можна сказати про те, що регламентація проведення даної слідчої дії «новим» КПК затягує слідство, бо слідчий повинен звернутися з клопотанням до слідчого судді, який дозволить, або не дозволить здійснити виїмку документів. Все це займає час, який є важливим для розслідування. Поки слідчий суддя винесе ухвалу, необхідні для об'єктивного розслідування документи та речі можуть бути знищені, що в подальшому вплине на доказову базу і розслідування в цілому.

Також про втрату самостійності слідчого при розслідуванні злочинів свідчить порядок проведення експертиз. Раніше КПК 1961 р. передбачала, що при необхідності проведення експертизи слідчий складає вмотивовану постанову [3, ст. 196]. Сьогодні згідно КПК 2012 р. для проведення експертизи слідчий повинен звернутися з клопотання до слідчого судді, щоб останній видав доручення на проведення експертизи [2, ст. 242]. Тобто ми бачимо знов затягування процесу досудового розслідування, що не відповідає такому завданню кримінального провадження як швидке розслідування.

Наступним негативним впливом на слідчу діяльність є те, що з 2012 р. проведення негласних слідчих розшукових дій покладено на слідчих, що займає багато робочого часу, яке б могло бути використано для розробки версій, їх перевірки, збирання доказів у справі, їх дослідження. Раніше згідно КПК 1961 р. проведенням НСРД займалися оперативні працівники і у слідчого було більше часу для повного і об'єктивного дослідження доказів, що в подальшому сприяло для встановлення істини у справі, притягнення дійсно винної особи до кримінальної відповідальності. Натеper через нестачу часу, велику кількість покладених обов'язків на слідчих, останні не можуть приділяти достатню кількість часу розслідуванню, що знов не відповідає завданням кримінального провадження.

Про втрату значення слідчого у кримінальному провадженні свідчить також те, що с 2012 р. суд досліджує докази безпосередньо, не можуть бути визнані доказами відомості, що містяться в показаннях, речах і документах, які не були предметом безпосереднього дослідження суду [2, ст. 23]. З цього вбачається певний плюс

кримінального провадження, який полягає в тому, що декілька разів будуть перевірятись докази, допитуватись свідки, що в подальшому сприятиме винесенню об'єктивного судового рішення. Проте в той же час постає питання: »Яке значення роботи слідчого, навіщо він проводить багато часу за збиранням і дослідженням доказів, якщо потім суд не враховує це при винесенні рішення?». Згідно КПК 1961 р. суд брав до уваги всю доказову базу, зібрану слідчим, тому раніше його робота мала значення для кримінального провадження, що на сьогодні є під сумнівом.

Аналізуючи два кодекси, можна зробити висновок, що слідчі можуть самостійно, без отримання дозволу, проводити лише такі дії: розпочати досудове розслідування, провести допит, огляд місця події – що є недостатнім для об'єктивного, повного, неупередженого розслідування, а також це свідчить, що інститут слідства втратив своє значення при розслідуванні, а робота слідчого не враховується при винесенні судом рішення. Також можна додати, що завдання кримінального провадження, які встановлюються кримінальним процесуальним кодексом України 2012 р. та процедура його виконання протирічать одне-одному, для подолання даної проблеми потрібно привести статті кодексу у відповідність.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013, №9-10, №11-12, №13, ст. 88.
3. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 р. // ВС УССР. – 1961. – втратив чинність.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Ковальчук І. С.